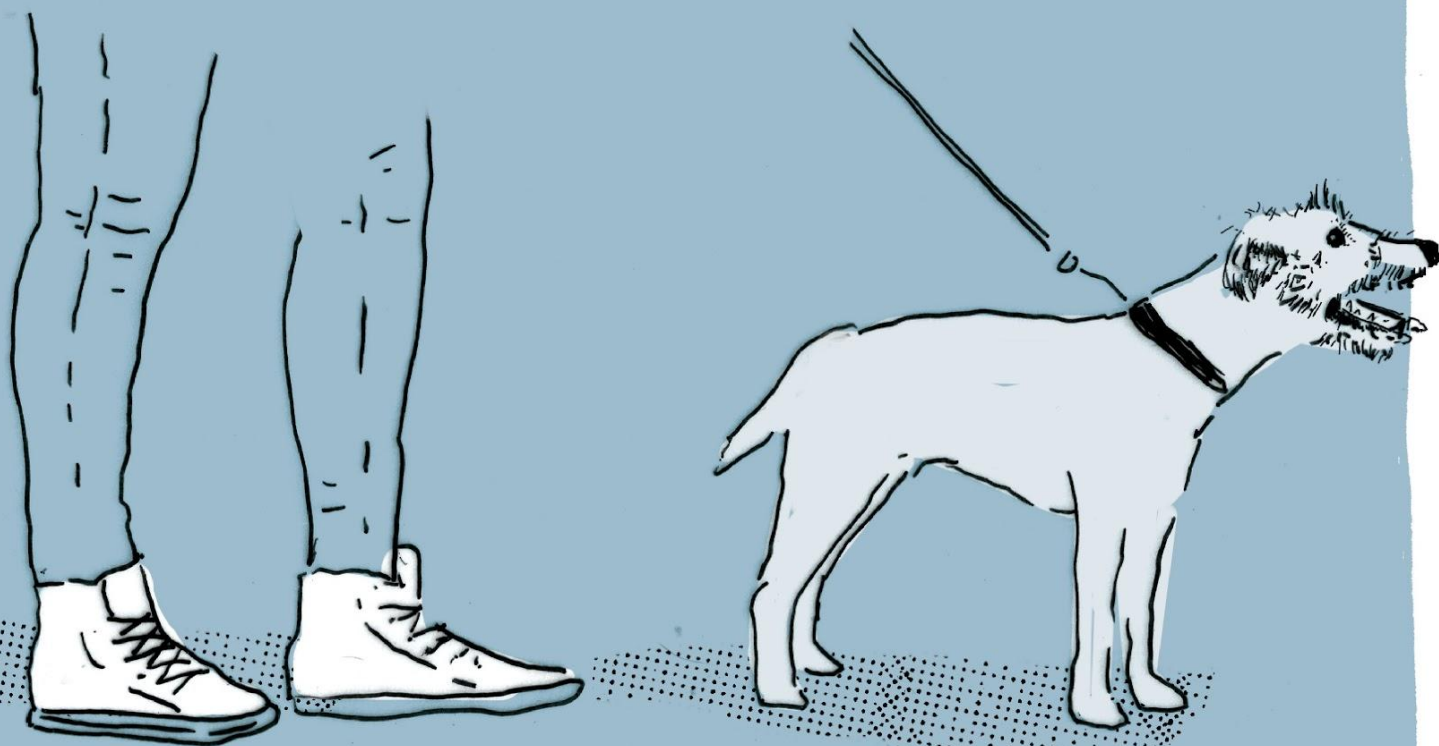

KONSULTACJE SPOŁECZNE

POWIEDZ NAM, JAK...

JAK ODNOWIĆ ULICĘ RUSKĄ?

RAPORT

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
Jaki był kontekst konsultacji?	3
Co było przedmiotem konsultacji?	3
Jeszcze coś do dodania?	3
PRZEBIEG KONSULTACJI	5
Podsumowanie e-spotkania	5
Podsumowanie e-formularza	5
Podsumowanie narady obywatelskiej	5
Podsumowanie rekomendacji narady	8
ZESTAWIENIE REKOMENDACJI	12
Rekomendacje dotyczące organizacji ruchu	12
Rekomendacje dotyczące zieleni	16
Rekomendacje dotyczące elementów małej architektury	18
Rekomendacje dotyczące oświetlenia	20
Rekomendacje dotyczące urządzenia ulicy	21
Pozostałe rekomendacje	23
PODSUMOWANIE	25
Konkluzje	25
Dodatkowe informacje	27
Partnerzy lokalni	28
INFORMACJE O REALIZATORACH	29

WPROWADZENIE

Jaki był kontekst konsultacji?

Ulica Ruska jest jednym z reprezentacyjnych traktów w naszym mieście, prowadzących na wrocławski Rynek. Obok niej wymienia się ulicę Oławską i plac Solny. Miasto dąży do tego, by ulicę tę rozbetonować i zazielenić, a także zadbać o jej dostępność dla wszystkich użytkowników i użytkowniczek, a jednocześnie – by ulica wciąż była funkcjonalna i by nikt nie zapomniał o jej historycznej wartości. Teraz po ulicy mają poruszać się głównie piesi oraz rowerzyści i rowerzystki. Z ulicy Ruskiej korzystają zarówno turyści i turystki, jak też mieszkańcy i mieszkanki. Na co dzień to miejsce jest ważne dla tych, którzy tu mieszkają i dla tych, którzy prowadzą tu restauracje czy sklepy.

Co było przedmiotem konsultacji?

Celem konsultacji było zebranie opinii wrocławian i wrocławianek na temat planowanej przebudowy ulicy Ruskiej oraz ustalenie – w trakcie narady obywatelskiej – priorytetów związanych z tą przebudową. W czasie konsultacji rozmawiano **o sposobie urządzenia przestrzeni ulicy, o zieleni, elementach małej architektury i sposobie dostaw i dojazdu do posesji.**

Jeszcze coś do dodania?

Zadanie modernizacji ul. Ruskiej realizuje wytyczne i rekomendacje wynikające z dokumentu pn. „Masterplan dla przestrzeni miejskich w centrum”. Wraz z ulicą Oławską i placem Solnym ulica Ruska została wskazana jako jedna z najważniejszych osi pieszych. Wymaga jednak podniesienia standardu i poprawy jakości pod kątem dostępności, zazieleniania, rozbetonowania przestrzeni oraz funkcjonalności, przy jednoczesnym zachowaniu walorów

historycznych. Priorytetem w poruszaniu się po konsultowanym odcinku ulicy Ruskiej jest ruch pieszy oraz rowerowy.

Zadanie obejmujące proces projektowy finansowane jest z Budżetu Pieszego (390 525,00 zł). Realizacja przebudowy ulicy Ruskiej planowana jest, w zależności od dostępnych środków finansowych własnych oraz uzyskanych dofinansowań zewnętrznych, w najbliższych latach.

PRZEBIEG KONSULTACJI

Podsumowanie e-spotkania

15 czerwca 2023 roku odbyło się e-spotkanie konsultacyjne. Moderowane było przez przedstawiciela Fundacji na Rzecz Studiów Europejskich (FEPS).

Spotkanie rozpoczęło od prezentacji przygotowanej przez Urząd Miejski.

Potem miała miejsce dyskusja. W spotkaniu wzięło udział **7 osób**, a notatka zawierająca zgłoszone w jego trakcie opinie stanowi **załącznik nr 1** do raportu.

Podsumowanie e-formularza

E-formularz opinii był dostępny na stronie internetowej konsultacji w okresie od 6 do 25 czerwca 2023 roku. Znalazło się w nim następujące pytanie:

Jakie są Twoje sugestie dotyczące: sposobu zagospodarowania ulicy, zieleni, elementów małej architektury (np. ławki, stojaki rowerowe, kosze na śmieci), sposobu dostaw i dojazdu do posesji na ulicy Ruskiej (na odcinku od placu Solnego do ulicy Kazimierza Wielkiego)?

Za pośrednictwem e-formularza przekazano **56 opinii** – ich treść stanowi **załącznik nr 2** do niniejszego raportu.

Podsumowanie narady obywatelskiej

W ramach konsultacji wykorzystano szczególną formę konsultacji społecznych, jaką jest narada obywatelska. Szczegółowo o tym, czym jest, można przeczytać [tutaj](#). W skrócie mówiąc, polega ona na zaangażowaniu jako społecznych ekspertów grupy osób, odzwierciedlających możliwie najlepiej obraz danej społeczności.

Celem tej grupy jest opracowanie rekomendacji do prac związanych z danym zagadnieniem poddanych konsultacjom. Podczas spotkań warsztatowych osoby te zapoznają się z materiałami prezentującymi daną problematykę, dyskutują na jej temat, poznając perspektywę innych i pracują z zaproszonymi ekspertami, którzy dostarczają im potrzebnej wiedzy. Opinia sformułowana podczas narady obywatelskiej nie jest jednoznaczna z podjętą następnie decyzją, ale stanowi silne rekomendacje dla instytucji odpowiedzialnych za rozwiązanie danego zagadnienia.

Zgodnie z regulaminem narady, który dostępny jest [na stronie internetowej konsultacji](#), nabór uczestników i uczestniczek zakończył się 30 czerwca. Do udziału w naradzie wylosowano 20 osób. Ze względu na nieobecności kilku uczestników, ostateczny skład narady, uprawniony do głosowania obejmował **12 osób**. Znalazły się w nim:

- 2 osoby wyznaczone przez Radę Osiedla Stare Miasto – i te zostały wskazane przez tę Radę;
- 2 osoby wyznaczone Urząd Miejski Wrocławia – co zostało uczynione przez UM;
- 2 osoby rekrutowane spośród przedstawicieli i przedstawicielek lokalnych organizacji pozarządowych i ruchów społecznych, których działalność związana jest z przedmiotem narady – zgłosiły się dokładnie 2 osoby, więc w tym przypadku nie było konieczne losowanie;
- 4 przedstawicieli i przedstawicielek przedsiębiorstw funkcjonujących na obszarze poddanym konsultacji, wybieranych losowo na podstawie indywidualnych zgłoszeń – zgłosiły się 4 osoby, więc w tym przypadku nie było konieczne losowanie;
- 2 mieszkańców i mieszkank.

W dniach 8, 15 i 29 lipca 2023 roku (trzy soboty) odbyły się trzy spotkania w ramach narady obywatelskiej. Rozpoczęły się o godz. 10:00 w budynku Biura Współpracy z Uczelniami Wyższymi (Rynek 13). Udział w nich wzięli wylosowani mieszkańcy ulicy Ruskiej oraz najbliższej okolicy, lokalni przedsiębiorcy, przedstawiciele organizacji pozarządowych, radni osiedlowi oraz przedstawiciele różnych jednostek miejskich (m.in. BZM – Biuro Zrównoważonej Mobilności, WI – Wrocławskie Inwestycje, WSS – Wydział Partycypacji Społecznej). Podczas narady poruszano następujące tematy:

- sposób urządzenia przestrzeni ulicy,
- zieleni,
- elementy małej architektury,
- sposób dostaw i dojazdu do posesji,
- funkcjonalność przestrzeni ulicy,
- kwestie spójności i estetyki,
- retencja wodami opadowymi.

Uczestnicy i uczestniczki narady mogli zapoznać się z materiałami prezentowanymi podczas narady lub przesłanymi drogą mejlową, które zawierały opinie, sugestie ekspertów oraz wyrażały potrzeby różnych stron. Materiały robocze znajdują się w **załączniku nr 3**.

Finalnie uczestnicy i uczestniczki narady sformułowali **rekomendacje**, które pogrupowano w sześć kategorii, a ich treść znajduje się poniżej – nie uwzględnia ona wniosków odrzuconych w drodze głosowania. Poniżej przedstawiamy także przebieg i wyniki głosowania nad rekomendacjami.

W głosowaniu maksymalnie brało udział 12 osób. O poparciu danej rekomendacji przesądziła zwykła większość głosów. Głosowanie dotyczyło koncepcji, która wskazuje kierunki zmian na konsultowanym odcinku ulicy Ruskiej. Przeciwko koncepcji zagłosowała 1 osoba, za było 10 osób. Jedna osoba wstrzymała się od głosu.

Podsumowanie rekomendacji narady

1. W sprawie organizacji ruchu rekomendujemy:

- 1.1. Równocześnie ze zmianami na Ruskiej wdrożenie ograniczeń ruchu na Ruskiej oraz przyległych ulicach zgodnie z prezentacją Biura Zrównoważonej Mobilności i Wydziału Inżynierii Miejskiej.
Za: 10, Przeciw: 2, Wstrzymało się: 0
- 1.2. Ograniczenie ruchu na Ruskiej (od placu Solnego do ulicy Kazimierza Wielkiego) tylko do dostaw (we wskazanych godzinach) oraz mieszkańców i obsługi posesji.
Za: 10, Przeciw: 2, Wstrzymało się: 0
- 1.3. Utworzenie strefy zamieszkania na całej powierzchni opracowania (w tym skrzyżowanie z Psie Budy oraz placem Solnym) – bezwzględne pierwszeństwo pieszych.
Za: 12, Przeciw: 0, Wstrzymało się: 0
- 1.4. Zablockowanie tranzytu przez ulicę Ruską poprzez słupki blokujące (możliwe do wyjęcia przez Straż Pożarną i służby oraz dla doraźnej obsługi nieruchomości – np. remonty oraz dla mieszkańców) na skrzyżowaniach z placem Solnym oraz Psimi Budami – dojazd na ulicę Ruską od ulicy Rzeźniczej.
Za: 4, Przeciw: 3, Wstrzymało się: 5
- 1.5. Wyznaczenie miejsc dla dostaw po analizie w obrębie ulic Kiełbaśniczej, Rzeźniczej oraz placu Solnego.
Za: 9, Przeciw: 0, Wstrzymało się: 3

W tym momencie głosowania jedna osoba wyszła. Od teraz w głosowaniu bierze udział 11 osób.

- 1.6. Wyznaczenie stojaków dla rowerów w obrębie opracowania po analizie potrzeb.

Za: 11, Przeciw: 0, Wstrzymało się: 0

W tym momencie nastąpiła zmiana formy głosowania – zbiorcze czytanie postulatów, by wyłapać te, które budzą sprzeciw. Z pakietu rekomendacji dotyczących zieleni wszystkie rekomendacje zostały przyjęte w ramach jednego głosowania i jednomyślnie “za”. Rekomendacje dotyczące małej architektury były głosowane osobno.

2. W sprawie zieleni rekomendujemy:

- 2.1.** Zieleń w gruncie, dostosowana do lokalnych warunków.
- 2.2.** Przy skrzyżowaniu z ulicy Kazimierza Wielkiego utworzenie dwóch zielonych skwerów z drzewami.
- 2.3.** Zieleń wkomponowana w ogródki restauracyjne.
- 2.4.** Dodanie zieleni w postaci drzew, krzewów, roślinności oraz ławek.
- 2.5.** Wprowadzenie zieleni bluszczowej, zimozielonej.
- 2.6.** Wykorzystanie wód deszczowych z dachu do nawadniania roślinności.
- 2.7.** Projektując zieleni brać pod uwagę możliwość zagospodarowania wód opadowych w miejscu ich powstania oraz możliwość rozszczelniania nawierzchni.
- 2.8.** Projektując zieleni brać pod uwagę funkcję tłumiącą hałas i oczyszczanie powietrza przez cały rok w celu ochrony mieszkańców.

3. W sprawie elementów małej architektury rekomendujemy:

- 3.1.** Elementy małej architektury nie powinny mieć pod sobą stałych przestrzeni, aby nie stały się kryjówką dla gryzoni.

Za: 5, Przeciw: 1, Wstrzymało się: 5

- 3.2.** Kosze na śmieci nie powinny być stawiane przy fasadach budynków oraz powinny być dopasowane do projektu po przeprowadzeniu dalszych analiz.

Za: 8, Przeciw: 0, Wstrzymało się: 3

3.3. Uwzględnić źródło wodny.

Za: 11, Przeciw: 0, Wstrzymało się: 0

3.4. Uwzględnić miejsca dla pojenia ptaków.

Za: 11, Przeciw: 0, Wstrzymało się: 0

4. W sprawie oświetlenia rekomendujemy:

4.1. Wyeliminowanie zanieczyszczenia światłem oraz ujednoczenie oświetlenia (łącznie z temperaturą światła).

Za: 11, Przeciw: 0, Wstrzymało się: 0

Lista rekomendacji dotyczących urządzenia ulicy została potraktowana zbiorczo i przyjęta jednogłośnie.

5. W sprawie urządzenia ulicy rekomendujemy:

5.1. Wyrównanie poziomu nawierzchni dawnej jezdni i chodników.

5.2. Równa nawierzchnia, dostosowana do potrzeb wszystkich użytkowników, na całej szerokości.

5.3. Zaprojektowanie podjazdu przez wlot Psich Bud pod arkady.

5.4. Wyniesienie skrzyżowania z placem Solnym – jasne pierwszeństwo dla pieszych w relacji ulica Ruska – Rynek.

5.5. Materiały użyte w realizacji muszą być prawidłowo dobrane i trwałe.

5.6. Materiały rozbiórkowe nie powinny być traktowane jako odpady.

6. Pozostałe rekomendacje:

6.1. Wprowadzenie monitoringu wizyjno-dźwiękowego.

Za: 6, Przeciw: 1, Wstrzymało się 4

6.2. Modernizacja infrastruktury podziemnej przed realizacją projektu.

Za: 11, Przeciw: 0, Wstrzymało się: 0

Po zakończeniu narady, jedna z uczestniczek zgłosiła zdanie odrębne, którego treść stanowi **załącznik nr 4** niniejszego raportu, a opinie w nim zawarte zostały ujęte w tabeli opinii poniżej.

Bardzo dziękujemy wszystkim mieszkankom i mieszkańcom za udział w konsultacjach. Wasz głos jest ważny!

ZESTAWIENIE REKOMENDACJI

Rekomendacje dotyczące organizacji ruchu

l. p.	Opinia	Odpowiedź Wrocławskich Inwestycji (WI)
1	Równocześnie ze zmianami na ul. Ruskiej – wdrożenie ograniczeń ruchu na ul. Ruskiej oraz przyległych ulicach, zgodnie z prezentacją Biura Zrównoważonej Mobilności i Wydziału Inżynierii Miejskiej.	Wyjaśnienie W kolejnych krokach Wykonawca zaprojektuje przestrzeń ulicy w oparciu o możliwe uwarunkowania techniczne, organizacyjne i konserwatorskie oraz
2	Ograniczenie ruchu na ul. Ruskiej (od pl. Solnego do ul. Kazimierza Wielkiego) tylko do dostaw (we wskazanych godzinach) oraz dla mieszkańców i obsługi posesji.	uwzględniając rekomendacje z narady obywatelskiej, a następnie przeprowadzi proces opiniowania i uzgadniania dokumentacji projektowej zgodnie z przepisami. Oznacza to, że ostateczny sposób i zakres
3	Utworzenie strefy zamieszkania na całej powierzchni opracowania (w tym skrzyżowanie z ul. Psie Budy oraz pl. Solnym) – bezwzględne pierwszeństwo pieszych.	ograniczenia dostępu ruchu samochodowego na ul. Ruskiej będzie przesądzony po zakończeniu procesu uzgodnień i zaakceptowaniu sposobu organizacji ruchu drogowego

		<p>przez jednostki zarządzające drogami i ruchem w mieście.</p> <p>Na etapie szczegółowych analiz projektowych zostaną przeanalizowane możliwe do wprowadzenia maksymalne ograniczenia ogólnego ruchu samochodowego na projektowanym fragmencie ul. Ruskiej wraz z uzgodnieniem zakresu tych ograniczeń z punktu widzenia przeciwpożarowego i bezpieczeństwa ruchu drogowego.</p> <p>Szerzej o tym aspekcie zmian w części Konkluzje, na końcu niniejszego raportu.</p>
4	<p>Zablokowanie tranzytu przez ul. Ruską za pomocą słupków blokujących (możliwe do wyjęcia przez Straż Pożarną, służby oraz dla doraźnej obsługi nieruchomości – np. remonty, oraz dla mieszkańców) na skrzyżowaniach z pl. Solnym oraz</p>	<p>Opinia częściowo uwzględniona</p> <p>Nie przewiduje się tranzytu na ul. Ruskiej. Słupki blokujące zostaną zastosowane w projekcie organizacji ruchu docelowego. Dodatkowo zostanie wprowadzone oznakowanie “okna dostaw”.</p>

	Psimi Budami – dojazd na ul. Ruską od ul. Rzeźniczej.	
5	Wyznaczenie miejsc dla dostaw po analizie w obrębie ulic: Kiełbaśniczej, Rzeźniczej oraz pl. Solnego.	<p>Opinia częściowo uwzględniona</p> <p>Zakłada się możliwość wyznaczenia miejsc dostaw w obrębie pl. Solnego i w obszarze modernizowanego odcinka ul. Ruskiej w wyznaczonych godzinach.</p> <p>Wprowadzenie zmian w sposobie organizacji dostaw towarów nie powinno obejmować jednej ulicy. Temat ten jest wyzwaniem dla całego historycznego centrum, przez co to zadanie złożone, wymagające dobrego rozpoznania uwarunkowań i wypracowania rozwiązań kompleksowych.</p> <p>Szerzej o tym aspekcie zmian na ul. Ruskiej i planów Miasta w zakresie organizacji dostaw na Starym Mieście na końcu raportu, w części Konkluzje.</p>

6	Wyznaczenie stojaków dla rowerów w obrębie opracowania, po analizie potrzeb.	Opinia uwzględniona
7	Zdanie odrębne: Nie zgadzam się na słupki blokujące na skrzyżowaniu ul. Ruskiej z pl. Solnym. Nie ma żadnej możliwości wjazdu od strony podwórza do budynków przy ul. Ruskiej 1 i 2. Całkowite zablokowanie dojazdu do tych nieruchomości również od strony ul. Ruskiej znacząco utrudni nam i naszym Najemcom i tak już teraz niełatwe prowadzenie działalności gospodarczej w tym miejscu oraz wpłynie na obniżenie bezpieczeństwa obu nieruchomości. Utrudni to np. przeprowadzki lub wykonanie często bardzo pilnych, awaryjnych czynności na dachach czy fasadach, jak np. usuwanie sopli.	Opinia nieuwzględniona Słupki blokujące zostaną zastosowane w projekcie organizacji ruchu docelowego ze względu na decyzję o braku możliwości ruchu "tranzytowego". Dostęp do poszczególnych nieruchomości zostanie zapewniony innymi drogami.
8	Zdanie odrębne: Nie zgadzam się na wyznaczenie miejsca dostaw na ul.	Wyjaśnienie Wprowadzenie zmian w sposobie organizacji dostaw

	<p>Kiełbaśniczej, ponieważ jest ona za wąska nawet na parkujące tam obecnie samochody osobowe. Mnóstwo razy, np. przy wyjeździe z miejsc parkingowych na ul. Kiełbaśniczej przed naszym budynkiem zostały już uszkodzone samochody, a ponieważ na budynku tym jest kamera, policja wielokrotnie zwracała się do nas z prośbą o udostępnienie nagrań z tych wypadków.</p>	<p>towarów nie powinno obejmować jednej ulicy. Temat ten jest wyzwaniem dla całego historycznego centrum, przez co to zadanie złożone, wymagające dobrego rozpoznania uwarunkowań i wypracowania rozwiązań kompleksowych.</p> <p>Szerzej o tym aspekcie zmian i planów miasta w zakresie organizacji dostaw na Starym Mieście w dalszej części raportu – Konkluzje.</p>
--	--	---

Rekomendacje dotyczące zieleni

I. p.	Opinia	Odpowiedź WI
1	Zieleń w gruncie, dostosowana do lokalnych warunków.	Opinia uwzględniona Do nasadzeń zostanie wybrana roślinność najbardziej odporna na "stres miejski" oraz dostosowana do warunków nasłonecznienia, panujących na obszarze modernizowanej ulicy.
2	Przy skrzyżowaniu z ul. Kazimierza Wielkiego	Opinia uwzględniona

	utworzenie dwóch zielonych skwerów z drzewami.	
3	Zieleń wkomponowana w ogródki restauracyjne.	Opinia uwzględniona
4	Dodanie zieleni w postaci drzew, krzewów czy roślinności oraz ławek.	Opinia uwzględniona
5	Wprowadzenie zieleni bluszczowej, zimozielonej.	Opinia uwzględniona Zieleń zimozielona i bluszczowa zostanie nasadzona w strefach najślabiej nasłonecznionych i zacienionych.
6	Wykorzystanie wód deszczowych z dachu do nawadniania roślinności.	Opinia nieuwzględniona Do nawadniania roślinności przewidziano wykorzystanie wód opadowych tylko z powierzchni pasa drogowego – ulicy, która będzie pełniła funkcję pasażu miejskiego. Analiza wykazała, że wody opadowe z dachów kamienic przekraczają “potrzeby” wynikające z konieczności podlewania roślin.

7	Projektując zieleń, należy brać pod uwagę możliwość zagospodarowania wód opadowych w miejscu ich powstania oraz możliwość rozszczelniania nawierzchni.	Opinia uwzględniona
8	Projektując zieleń, należy brać pod uwagę funkcję tłumiącą hałas i oczyszczanie powietrza przez cały rok w celu ochrony mieszkańców.	Opinia uwzględniona Zaprojektowano zieleń wysoką, krzewy, krzewinki i byliny. Przysłużą się one częściowo do tłumienia hałasu oraz oczyszczania powietrza.

Rekomendacje dotyczące elementów małej architektury

I. p.	Opinia	Odpowiedź WI
1	Elementy małej architektury nie powinny mieć pod sobą stałych przestrzeni, aby nie stały się kryjówką dla gryzoni.	Opinia uwzględniona
2	Kosze na śmieci nie powinny być stawiane przy fasadach budynków oraz powinny być dopasowane do projektu (po przeprowadzeniu dalszych analiz).	Opinia uwzględniona

3	Należy uwzględnić źródło wodny.	Opinia uwzględniona
4	Uwzględnić miejsca pojenia ptaków.	Opinia uwzględniona
5	<p>Zdanie odrębne:</p> <p>Zgłaszam zdanie odrębne w sprawie ulokowania ławek przy samych wejściach do budynków przy ul. Ruskiej 1 i 2. Proszę nie stawiać ławek bezpośrednio przy wejściach, ponieważ zagraża to bezpieczeństwu tych budynków (kradzieże gaśnic z powierzchni wspólnych, wtargnięcia bezdomnych itp.). Już teraz jest z tym duży problem. Poza tym z tych już istniejących teraz ławek korzystają bezdomni, śpiąc na nich. Nie chcemy takich sytuacji przed naszymi budynkami. Nie będzie to zachęcać ani do wejścia do budynków, ani do korzystania z ogródków. Ponadto brama przy ul. Ruskiej 1 nie jest wejściem głównym do budynku, tylko do samego lokalu na parterze, który, z</p>	<p>Opinia częściowo uwzględniona</p> <p>Ławki są odsunięte od wejść do lokali o co najmniej 2,4 m. Zakłada się, że ich forma i założenia ergonomiczne będą sprzyjać siedzeniu, a w mniejszym stopniu – leżeniu. Założono, że powiązanie głównego traktu komunikacyjnego, utworzonego w centralnej osi ul. Ruskiej z wejściami do budynków lub wejściami do lokali gastronomicznych, będzie zachęcało użytkowników do skorzystania z galerii usług w parterach.</p> <p>Przecięcia pełnią funkcję “łapaczy”, a nie “bariery”.</p> <p>Na szerokości kamienicy przy ul. Ruskiej 1, na ogródki gastronomiczne zaprojektowano</p>

	<p>dużym prawdopodobieństwem będzie lokalem gastronomicznym. Zatem ławka widoczna na wizualizacjach przed wejściem przy Ruskiej 1 jest ustawiona w środku ogródka gastronomicznego, przed samym wejściem do tej restauracji, co znacząco utrudni pracę przyszłemu Najemcy tego lokalu. Będzie on przez to znacznie bardziej poszkodowany niż inni restauratorzy prowadzący ogródki i lokale gastronomiczne na tej ulicy.</p>	<p>pas o długości 8,3 m i 6,9 m i szerokości 4 m, co daje powierzchnię ogródków odpowiednio: 33 m² i 27,6 m².</p>
--	--	---

Rekomendacje dotyczące oświetlenia

I. p.	Opinia	Odpowiedź WI
1	<p>Wyeliminowanie zanieczyszczenia światłem oraz ujednoczenie oświetlenia (łącznie z temperaturą światła).</p>	<p>Opinia uwzględniona</p>

Rekomendacje dotyczące urządzenia ulicy

I. p.	Opinia	Odpowiedź WI
1	Konieczne jest wyrównanie poziomu nawierzchni dawnej jezdni i chodników.	Wyjaśnienie Aspekt ten jest ściśle powiązany z uwarunkowaniami konserwatorskimi oraz wynika z uzgodnień z Dolnośląskim Konserwatorem Zabytków, które będą mieć miejsce formalnie na kolejnym etapie prac projektowych. Szerzej o tym aspekcie zmian na ul. Ruskiej w dalszej części raportu – Dodatkowe informacje.
2	Równa nawierzchnia, dostosowana do potrzeb wszystkich użytkowników, na całej szerokości.	Wyjaśnienie Aspekt ten jest ściśle powiązany z uwarunkowaniami konserwatorskimi oraz wynika z uzgodnień z Dolnośląskim Konserwatorem Zabytków, które będą mieć miejsce formalnie na kolejnym etapie prac projektowych. Szerzej o tym aspekcie zmian na ul. Ruskiej w dalszej części raportu – Dodatkowe informacje.

3	Zaprojektowanie podjazdu przez wlot Psich Bud pod arkady.	<p>Opinia uwzględniona</p> <p>Wejście w strefę arkad najbliższej osi ul. Ruskiej będzie miało formę pochylni.</p> <p>Aspekt ten jest ściśle powiązany z uwarunkowaniami konserwatorskimi oraz wynikają z uzgodnień z Dolnośląskim Konserwatorem Zabytków, które odbędą się formalnie na kolejnym etapie prac projektowych.</p> <p>Szerzej o tym aspekcie zmian na ul. Ruskiej w dalszej części raportu – Dodatkowe informacje.</p>
4	Wyniesienie skrzyżowania z pl. Solnym – jasne pierwszeństwo dla pieszych na osi ul. Ruska – Rynek.	<p>Opinia częściowo uwzględniona</p> <p>Priorytetem jest pierwszeństwo dla pieszych na osi ul. Ruska – Rynek.</p> <p>Ze względu na zabytkowy charakter tego miejsca nie przewiduje się wyniesionego skrzyżowania.</p> <p>Aspekt ten jest ściśle powiązany z uwarunkowaniami konserwatorskimi oraz wynika z</p>

		uzgodnień z Dolnośląskim Konserwatorem Zabytków, które będą mieć miejsce formalnie na kolejnym etapie prac projektowych. Szerzej o tym aspekcie zmian na ul. Ruskiej w dalszej części raportu – Dodatkowe informacje.
5	Materiały użyte do realizacji zadania muszą być prawidłowo dobrane i trwałe.	Opinia uwzględniona
6	Materiały rozbiórkowe nie powinny być traktowane jako odpady.	Opinia uwzględniona

Pozostałe rekomendacje

I. p.	Opinia	Odpowiedź WI
1	Wprowadzenie monitoringu wizyjno-dźwiękowego.	Wyjaśnienie Opinia poza zakresem opracowania projektowego. Decyzje w tej sprawie podejmuje Wydział Zarządzania Kryzysowego UM Wrocławia. Tam należy więc zgłaszać takie zapotrzebowanie.

2	Modernizacja infrastruktury podziemnej przed realizacją projektu.	<p>Opinia częściowo uwzględniona</p> <p>Wszyscy gestorzy sieci zostali poinformowani o przebudowie ul. Ruskiej, w związku z powyższym mogą brać czynny udział w przebudowie sieci. Przebudowa ta leży jednak po stronie gestorów.</p> <p>Po stronie WI (Inwestora zastępczego) jest usunięcie kolizji, przebudowa kanalizacji deszczowej w celu dostosowania do nowego zagospodarowania ulicy, sieć miejskich kanałów teletechnicznych (MKT) oraz oświetlenie.</p>
---	---	---

PODSUMOWANIE

Konkluzje

Niezwykle ważnymi kwestiami dla uczestników i uczestniczek narady były organizacja ruchu oraz organizacja dostaw na samej ul. Ruskiej i przyległych do niej ulicach oraz zieleni.

Odnosnie **organizacji ruchu**, na tym etapie, zarekomendowano i przekazano Wykonawcy zadania do dalszej analizy projektowej rozwiązanie organizacji ruchu służące wykluczeniu ogólnego ruchu samochodowego na projektowanym odcinku ulicy Ruskiej. To również kierunek działania zbieżny z polityką Miasta. Jednak musimy pamiętać, że rekomendacje w zakresie organizacji ruchu dotyczą obszaru wybiegającego poza ulicę poddaną konsultacjom. Zmiana tylko w tym miejscu wiąże się ze zmianami na ulicach przyległych, dlatego do realizacji tej rekomendacji trzeba podejść w sposób kompleksowy.

Ponieważ projekt realizowany przez Miasto i Wykonawcę dotyczy ograniczonego zakresu ul. Ruskiej, w kolejnych krokach Wykonawca zaprojektuje przestrzeń ulicy w oparciu o możliwe uwarunkowania techniczne, organizacyjne i konserwatorskie oraz uwzględniając rekomendacje z narady obywatelskiej. Następnie przeprowadzi opiniowanie i uzgadnianie dokumentacji projektowej zgodnie z przepisami.

Oznacza to, że ostateczny sposób i zakres ograniczenia dostępu ruchu samochodowego w tym miejscu będzie przesądzony po zakończeniu uzgodnień i zaakceptowaniu sposobu organizacji ruchu drogowego przez jednostki zarządzające drogami i ruchem w mieście. Na etapie szczegółowych analiz projektowych zostaną rozpatrzone możliwe do wprowadzenia na

projektowanym fragmencie ul. Ruskiej maksymalne ograniczenia ogólnego ruchu samochodowego wraz z uzgodnieniem zakresu tych ograniczeń z punktu widzenia przeciwpożarowego i bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Jeśli chodzi o rekomendacje dotyczące **organizacji dostaw**, tutaj, tak jak w przypadku organizacji ruchu, temat wymaga szerszego spojrzenia. Kwestia obsługi towarowej ścisłego centrum została już wstępnie rozpoznana w dokumencie pt. „Masterplan dla przestrzeni miejskich w centrum”.

Przeprowadzone w ramach powstania dokumentu badania fokusowe z przedsiębiorcami, wywiady, między innymi z kurierami, oraz obserwacje terenowe były wstępem do rozpoczęcia działań związanych z nową organizacją dostaw. Wnioski pokazały również, że grup interesariuszy jest więcej i dopiero zestawienie potrzeb wszystkich, pozwoli wypracować optymalne rozwiązania.

Ważność zagadnienia i chęć dalszej pracy nad uregulowaniem kwestii obsługi towarowej skłoniła urząd miejski do nawiązania współpracy z Uniwersytetem Ekonomicznym we Wrocławiu. Zainicjowano przedsięwzięcie o nazwie „Partnerstwo na rzecz jakości obsługi towarowej w historycznym centrum Wrocławia”, które pozwoli na wypracowanie kompleksowych rozwiązań i „mapy drogowej” – planu, z działaniami do zrealizowania dla Starego Miasta w zakresie dostaw i obsługi towarowej. Ostatecznie organizacja ruchu docelowego oraz dostaw zostanie ustalona przez Projektantów z zarządcą drogi i zarządzającym ruchem.

Kwestią niemal bezsporną dla osób uczestniczących w naradzie była **zieleni**. Wszystkie rekomendacje dotyczące nowych nasadzeń drzew, krzewów, roślinności zimozielonej, a także zagospodarowania wód opadowych zostały jednogłośnie przyjęte. Prawie wszystkie rekomendacje zostaną uwzględnione w projekcie przebudowy ulicy Ruskiej, oprócz tej mówiącej o wykorzystaniu wód opadowych z dachu do nawadniania roślin.

Jeśli chodzi o zagospodarowanie przestrzeni ul. Ruskiej w kontekście **małej architektury**, kontrowersje pojawiły się wokół kwestii ulokowania ławek przy samych wejściach do budynków, w obawie przed stworzeniem miejsca do odpoczynku osobom spożywającym alkohol. W tej sprawie zgłoszono zdanie odrębne do przyjętych przez radę rekomendacji. Opinia ta została częściowo uwzględniona – ławki w projekcie są odsunięte od wejść do lokali o co najmniej 2,4 m. Zakłada się, że ich forma i założenia ergonomiczne będą sprzyjać siedzeniu, a w mniejszym stopniu – leżeniu.

Dodatkowe informacje

Pamiętać należy, że ul. Ruska jest drogą objętą szczególną ochroną konserwatorską. Została wpisana do rejestru zabytków oraz leży na obszarze uznanym za pomnik historii. To sprawia, że jakiegokolwiek przyjęte rozwiązania muszą uzyskać pozytywne uzgodnienie służb konserwatorskich – w tym przypadku Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Z punktu widzenia zapewnienia wygody i dostępności wszystkim użytkownikom i użytkowniczkom ulicy, rekomendacje związane z wyrównaniem nawierzchni jezdni i chodników, zaprojektowania podjazdu przez wlot Psich Bud czy wprowadzenia zieleni w przestrzeń ulicy są jak najbardziej zbieżne z polityką Miasta i wytycznymi, które otrzymał Wykonawca na wstępie prac projektowych.

Projekt uwzględniający te rekomendacje zostanie przesłany służbom konserwatorskim do przeanalizowania i uzgodnienia. Pozytywne uzgodnienie jest niezbędne do kontynuowania prac nad projektem. Będziemy się o nie starać, jednak może zdarzyć się tak, że w przypadku uwag bądź braku pozytywnego uzgodnienia, projekt, który pierwotnie uwzględniał rekomendacje rady obywatelskiej, będzie musiał być w jakimś zakresie zmieniony.

Partnerzy lokalni

Partnerami lokalnymi w procesie konsultacyjnym była Rada Osiedla Stare Miasto, która informowała mieszkańców i mieszkanki o spotkaniach, a także wskazała swoich reprezentantów do narady obywatelskiej.

INFORMACJE O REALIZATORACH

Organizator konsultacji: Wydział Partycypacji Społecznej Urzędu Miejskiego Wrocławia

Wsparcie w realizacji: Fundacja na Rzecz Studiów Europejskich

Inicjator konsultacji: Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o.

Realizatorzy: Tadeusz Mincer, Adrian Bukowski (Fundacja na Rzecz Studiów Europejskich)

Opracowanie raportu: Iwona Nowak, Maria Rudnicka-Myślicka (Fundacja na Rzecz Studiów Europejskich)

Konsultacje oraz raport przygotowane zostały w ramach zadania publicznego „Wsparcie Procesów Konsultacji Społecznych na terenie Gminy Wrocław w roku 2023” realizowanego przez Fundację na Rzecz Studiów Europejskich, współfinansowanego ze środków Gminy Wrocław.

Wrocław miasto spotkań

Wrocław | listopad 2023